



Joan Fontcuberta davant de les projeccions d'autoretrats extrets d'internet a la galeria Àngels Barcelona ■ BORIS TINOCO

Joan Fontcuberta recopila en un llibre i una mostra imatges d'autoretrats en miralls, penjats a internet

Onanisme global

Montse Frisach
BARCELONA

El fotògraf Joan Fontcuberta (Barcelona, 1955) ha recopilat 15.000 imatges penjades a internet en què persones anònimes s'autoretraten a través d'un mirall o d'un altre tipus de superfície reflectora. El creador calcula que d'aquest tipus de fotografies se'n poden trobar més d'un milió en pàgines d'accés totalment lliure. Ego-centrisme? Narcisisme? Exhibicionisme? Les raons psicològiques i antropològiques d'aquestes pràctiques són infinites però sense el boig esclat de les xarxes socials i sense la tecnologia digital que permet la ràpida presa d'una imatge i la seva difusió immediata tot això no hauria estat possible.

Fontcuberta, sempre atent als grans canvis de la cultura de la imatge, ha centrat el seu últim projecte i llibre *A través del mirall*, en aquest fenomen d'onanisme col·lectiu. El presenta durant cinc dies a la galeria Àngels Barcelona, en què en una vi-

deinstal·lació l'espectador es veu envoltat literalment per 2.250 imatges diferents de persones d'arreu del món que han decidit en un moment o altre de les seves vides fer-se una fotografia a través d'un mirall i penjar-la a internet. Les imatges canvien cada dos segons, en un ritme accelerat que

"La fotografia ha perdut la seva funció de preservació de la memòria, ara és una vivència"

sembla emular el bombardeig de fotos a la xarxa. Segons Fontcuberta, el fenomen d'aquest tipus d'autoretrats demostra que la fotografia ja no compleix la funció històrica de "preservació de la memòria" que tenia anteriorment. "Ara la fotografia és una ei-

na de comunicació i una vivència. La imatge és un missatge que ha de provocar un impacte immediat i prou", explica.

Aquest tipus d'imatges no només es troben en webs de xarxes socials de moda com Facebook o Twitter, sinó també en llocs especialitzats com el grup The Mirror Project dins la web de fotografies Flickr, o a Reflectoporn.com, en què parelles fent sexe es retraten a través de miralls. De fet, el sexe és un dels grans temes que prefereixen aquests fotògrafs anònims que sense cap tipus de pudor es retraten en diverses postures i situacions: "El més curiós és que en les fotos de parella encara són els homes els que majoritàriament fan la fotografia".

En altres casos, al darrere d'algunes d'aquestes imatges eròtiques hi ha intencions més enllà de les purament exhibicionistes. La web Ishotmyself.com està conduïda per dones que conviden a altres dones a autoretratar-se de manera artística,

més enllà de les típiques models que apareixen en la pornografia tradicional dirigida als homes.

Culleres i retrovisors

A més del sexe, un altre dels jocs que prefereixen els fotògrafs anònims és buscar diferents tipus de superfícies reflectores: retrovisors, tetes, carrosseries de cotxes, aparadors, culleres, rajoles...

Però Fontcuberta, amb la seva recopilació gairebé antropològica, al·ludeix també al problema dels drets de la imatge i d'autor. El mateix, que és president de l'Associació d'Artistes Visuals de Catalunya, ha posat contra les cordes el concepte d'autoria manllevant imatges de la xarxa, totes, això sí, de webs lliures i no comercials. I és que per Fontcuberta el treball dels creadors serà cada cop més compartit: "L'autor ha passat de ser productor, a ser un prescriptor". ■

*A través del mirall. GALERIA ÀNGELS BARCELONA. PINTOR FORTUNY, 27. BARCELONA. FINS AL 25/9